

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Вх. № 1/20/1994 г. Д О
Дата 7. 11. 1994 г.

68

КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

За г-н Х. Иванов
07.03.1994

С Т А Н О В И Щ Е
От СЪЮЗА НА СЪДИТЕ И СЪДЕБНИТЕ СЛУЖИТЕЛИ В БЪЛГАРИЯ
по КОНСТ. ДЕЛО № 1/94 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

С определение от 10.02.1994 г. Конституционният съд е конституирал Съюза на съдиите и съдебните служители в България като заинтересована страна по конст. дело № 1/94 г. с предмет четири искания от 50 наредни представители от XXXVI Народно събрание.

1. По искането за задължително тълкуване на чл. 56 от Конституцията във връзка с правото на защита на българските магистрати съобразно Закона за висшия съдебен съвет (ЗВСС)

Ако приемете, че искането е допустимо и че нормата на чл. 56 от Конституцията се нуждае от задължително тълкуване в поискания смисъл, поради противоречие между нейното съдържание и приложението ѝ по отношение на правата и задълженията на българските съдии, прокурори и следователи, Ви моля да се съобразите със следното:

В чл. 56 от Конституцията е прогласен основния принцип на правото на защита на всички права и законни интереси на всеки гражданин на Републиката. Очевидно е, че по принцип действието на тази норма обхваща правата и интересите на всички магистрати, като български граждани, **д о к о л к о т о** със закон чл. 14 от Закона за политическите партии, чл. 16 от Закона за колективните трудови спорове, чл. 65а от Закона за устройство

на съдилищата, чл.21а от Закона за прокуратурата) някои от тези права не са ограничени и не е създаден о с о б е н р е д за защита им.

Една от целите на законодателя, приел в срока по § 1 ал.2 изр. 3 от преходните и заключителни разпоредби на Конституцията ЗВСС, несъмнено е била временното разрешаване на противоречията между нормите на глава VI и заварените от тях устройствени закони. По своята същност ЗВСС е устройствен закон, който регламентира условията и реда за избирането на членовете на Висшия съдебен съвет и границите на неговата компетентност. Законът, който би конкретизирал нормата на чл.56 от Конституцията в приложимо право, е устройствения закон по § 4 от преходните и заключителни разпоредби или други закони, приети на основание чл.133 от Конституцията. Не може да съществува спор, че нормите на ЗВСС са неразделна част от законодателството, уреждащо статута на българските магистрати, както и техните права и интереси, изброени в искането за тълкуване. В този смисъл задължителното тълкуване по чл.149 ал.1 т.1 от Конституцията би било ограничено от частична липса на предмет и се поставя въпроса доколко и в каква част то е допустимо.

Особеното положение на съдиите в обществото, на които се възлага задължението да приемат окончателно решение по въпросите на живота, смъртта, свободата на правата и задълженията на гражданите налага точно и изчерпателно регламентиране на правата и отговорностите им като носители на съдебната власт.

2. По искането за произнасяне дали е налице празнота в ЗВСС относно защитата на правата на българските магистрати и контрола върху решенията на Висшия съдебен съвет.

Искането е н е д о п у с т и м о. В чл.149 ал.1 са изброени изчерпателно правомощията на Конституционния съд. Конституцията не е властима сѝния съд да се произнася за празноти в действащите закони.

Ако приемете, че искането е допустимо Ви моля да се съобразите със следното:

Висшият съдебен съвет не орган нито на законодателната, нито на изпълнителната, нито на съдебната власт. Законодателят съзнателно е установил в чл. 130 ал. 3 от Конституцията паритет между членовете на съвета избрани от парламента и тези, избрани от магистратите. Очевидна е неговата цел по този начин парламента да упражнява косвено контрол върху дейността на Висшия съдебен съвет.

В контекста на изложените детук (в точка 1) съображения е необходимо да се подчертае, че правото на защита на магистратите ще бъде гарантирано в много по-голяма степен, ако в закон за устройство на съдебната власт се съдържат норми, съответни на Основните принципи за независимост на съдебните органи от 6.09.1995 г., приети на VII конгрес на ООН. Ако законодателят се съобрази с тези принципи, Висшия съдебен съвет ще бъде обвързан от наличието на определени предпоставки (настъпили или установени по предвидения в същия закон особен ред) за назначаването, освобождаването и осъществяването на дисциплинарната отговорност на българските магистрати.

3. По искането за обявяване на ЗВСС за противоконституционен.

Искането е н е д е п у с т и м о, на основание чл. 21 ал. 5 от ЗКС, поради сила на присъдено нещо на решение № 3 от 3.02.1992 г. по в. д. № 30/91 г., с което Конституционният съд е отхвърлил искане в същия смисъл и ако в дадения от съда срок не се изпълнят указанията на определенията от 10.02.1994 г., производството в тази му част следва да се прекрати.

4. По искането за произнасяне за съответствието на ЗВСС с общо

признати норми на международното право и международни договори, по които България е страна.

Ако приемете, че искането е допустимо, Ви моля да се съобразите следното:

Очевидни са сходството и някои различия между разпоредбите на чл. 8 и 23 от Всеобщата декларация за правата на човека от 10.12.1948 г.; чл. 7 от Международния пакт за икономическите, социалните и културни

права от 19.12.1966 г. и чл.2 т.1 и 3 от Международния пакт за граждански
те и политически права от 19.12.1966 г. от една страна и разпоредбите на
чл.чл.14,8,10,11-14,16,17-20 от Основните принципи за независимост на
съдебните органи от 6.09.1985 г., от друга.

С УВАЖЕНИЕ:

Владимир Иванчев-председател на
Съюза на съдиите и съдебните служители
в България)